Gemeente Borne

Bestuurlijk memo

21int03955

aan	kopie	van	datum
De raad	college	R. van Amersfoort	18-9-21

betreft
dringend verzoek tijdelijk gebruik Maria Mediatrix

Portefeuillehouder

Geachte leden van de Raad,

Met de brief van 15 september 2021 (zie bijlage) doet staatssecretaris Broekers-Knol een dringend beroep op het college van de gemeente Borne. Het COA heeft acuut behoefte aan extra opvangcapaciteit.

In onze memo van 9 september (21int03842) hebben wij aangegeven dat de opvanglocaties van het COA vollopen en dat met de brief van 24 augustus alle gemeenten werden opgeroepen zorg te dragen voor opvang van asielzoekers en huisvesting van statushouders. In de memo hebben wij aangegeven dat wij geen initiatief nemen voor opvang in grote locaties. Mochten wij benaderd worden, stemmen wij het verzoek af met de gemeenteraad want wij hechten eraan politieke steun te hebben bij het nemen van een besluit.

Verzoek van de staatssecretaris
De staatssecretaris stelt dat het voormalige azc Azelo op zeer korte termijn in gebruik kan worden genomen. Zij verzoekt dringend de locatie in te zetten als noodopvang onder de volgende voorwaarden:

- Het gaat om maximaal 300 vluchtelingen;
- Het gaat uitsluitend om Afghanen en/of gezinnen;
- Locatie wordt in de huidige staat in huur gegeven aan het COA;
- De duur van de opvang wordt beperkt tot maximaal een jaar.

Overwegingen
De Nederlandse regering heeft in samenwerking met haar bondgenoten na de aanslagen van 11 september 2001 in de USA geprobeerd Afghanistan te ondersteunen naar een democratische rechtstaat. Daarbij was ook het doel het land vrij te maken van terroristische groeperingen die een bedreiging vormen voor veiligheid in de wereld. Daarbij hebben 25 Nederlandse soldaten het leven gelaten.
Veel Afghanen hebben de Nederlanders en Nederlandse militairen geholpen bij hun werkzaamheden. Afghanen die de Westerse bondgenootschap hebben geholpen, vrezen voor hun leven. Velen zijn geëvacueerd, meer velen wachten nog op veilige haven.

Van de overheid mag medemenselijkheid en barmhartigheid worden verwacht. Wij vinden dat de gemeente Borne als medeoverheid moreel verplicht is het Rijk te ondersteunen in huisvesting en doorgeleiding van de Afghaanse vluchtelingen in Nederland. Met de brief van 24 augustus is in zijn algemeenheid een beroep

CONCEPT - VERTROUWELIJK

gedaan op lagere overheden. Met het verzoek van 15 september wordt een specifiek beroep gedaan op Borne, omdat Maria Mediatrix (het voormalig azc Azelo) kan voorzien in een snelle opvang van Afghaanse vluchtelingen. Vluchtelingen die nu nog zijn ondergebracht op tentenkamp Heumensoord en enkele, daar niet op ingerichte kazernes van Defensie.

Het college ziet tegelijkertijd dat gehoor geven aan het verzoek van de staatssecretaris een groot effect gaat geven in een buurt die al verschillende malen te horen heeft gekregen dat opvang van asielzoekers voorbij zou zijn. De gemeente is daarom begin dit jaar eigenaar geworden van de locatie en is nu bezig met de route naar herontwikkeling.

Dilemma
Het college kan het verzoek van de staatssecretaris afwijzen. Daarbij geeft het college in overweging dat het Rijk en het COA ten koste van alles willen vermijden dat crisisnoodopvang uit 2015 wordt herhaald. Een periode waarin de plekken van het COA door toenemende instroom ook vol waren. Vele vluchtelingen werden met bussen van sporthal naar sporthal gebracht. Het leverde Nederland-onwaardige beelden op die het college en het Rijk/COA nog niet zijn vergeten.
De staatssecretaris hecht grote waarde aan goede samenwerking met lagere overheden met respect voor de lokale autonomie. Maar het college realiseert zich ook dat Rijk en Provincie mogelijk onconventionele middelen zullen inzetten in het geval de landelijke opvangsituatie onhoudbaar is geworden. Wat dat betekent hebben we ervaren met het PIP rond de mestverwaarder in Zenderen. In dat geval heeft de gemeente niet meer de regie over wat er gebeurt met het voormalig azc Azelo. Grip op o.a. aantallen, samenstelling en herkomst ligt dan buiten ons bereik.

Conclusie
Op basis van het voorgaande voelt het college de morele, humanitaire en maatschappelijke noodzaak mee te werken aan het dringende verzoek van de staatssecretaris, maar wel met voorwaarden. Voorwaarden die tevens bedoeld zijn om tegemoet te komen aan de terechte zorgen van de gemeenschap Azelo die zich nu andermaal geconfronteerd zal zien met het wederom in gebruik nemen van de locatie door het COA:

- Het gaat om maximaal 300 vluchtelingen;
- Het gaat uitsluitend om vluchtelingen van Afghaanse afkomst (bij voorkeur gezinnen);
- De duur van de opvang wordt beperkt tot maximaal een jaar;
- De locatie wordt in de huidige staat in huur gegeven aan het COA, waarbij nog nadere afspraken zullen worden gemaakt over beveiliging, uit/doorstroom binnen het jaar, kosten, communicatie e.d.;
- De herontwikkeling van de locatie gaat onverminderd door. Besluitvorming in dit traject staat gepland begin 2022. In de herontwikkeling wordt in ieder geval voorzien in realisatie van woningen.

Besluitvormingstraject
Het college gaat niet besluiten zonder afstemming met de gemeenteraad. Tegelijkertijd willen we gelet op de acute opvangnood spoedig besluiten. Daarom nodigt het college alle gemeenteraadsleden uit voor een besloten bijeenkomst op maandagavond 20 september om 21:00 uur in het gemeentehuis. Tijdens deze bijeenkomst worden de gemeenteraadsleden verzocht aan te geven hoe zij oordelen over de inhoud van dit bestuurlijk memo.

CONCEPT - VERTROUWELIJK

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan het college van burgemeester en wethouders gemeente Borne
Postbus 200
7620 AE Borne

15-09-2021

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Regie Migratieketen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
sjaakkeuvelaar@coa.nl
06 2649 2158

Ons kenmerk
CDR-625096

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Onderwerp Dringend verzoek tijdelijk gebruik azc Azelo

Geachte college,

Het COA heeft dringend extra opvangcapaciteit nodig om de huidige vluchtelingenstroom het hoofd te kunnen bieden. De behoefte aan extra opvang is groot, omdat meer mensen asiel aanvragen, onder andere uit Afghanistan, en omdat statushouders langer op de COA-locaties verblijven vanwege krapte op de woningmarkt. We verwachten hierdoor op zeer korte termijn niet langer nieuwe asielzoekers te kunnen opvangen. Er is derhalve nu inzet nodig om te voorkomen dat crisisnoodopvang in sporthallen door het hele land noodzakelijk wordt.

Omdat het voormalige azc Azelo op zeer korte termijn in gebruik kan worden genomen, willen wij u dan ook dringend verzoeken - onder verwijzing naar de aan alle gemeenten verstuurde brief van de minister van BZK en de staatssecretaris van JenV van 24 augustus 2021 - om medewerking te verlenen aan het op korte termijn en tijdelijk inzetten van deze locatie als noodopvang, onder de volgende voorwaarden:

- Het gaat om maximaal 300 vluchtelingen
- Het gaat uitsluitend om Afghanen en/of gezinnen
- De locatie wordt door de gemeente 'as-is' in huur gegeven aan het COA
- De duur van de opvang wordt beperkt tot maximaal een jaar

Uiteraard zijn wij graag bereid nader toelichting te geven. Wij hopen spoedig van u te vernemen.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Namens deze,

JW Beaujean
DG Migratie

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Joan Kapteijns,

Lid van het bestuur,
plv. bestuursvoorzitter